

Түркістан облысы деңсаулық сақтау
басқармасының «Шардара аудандық
орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ы
басшысының

2023 жылғы «04» 05
№181 н/е бүйрүгіне
№1 Қосымша

ТҮРКІСТАН ОБЛЫСЫ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ
БАСҚАРМАСЫНЫҢ «ШАРДАРА АУДАНДЫҚ
ОРТАЛЫҚ АУРУХАНАСЫ» ШАРУАШЫЛЫҚ
ЖУРГІЗУ ҚҰҚЫҒЫНДАФЫ МЕМЛЕКЕТТІК
КОММУНАЛДЫҚ КӘСПОРЫННЫҢ

**СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ
САЯСАТЫ**

1. Жалпы ережелер

Осы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-кимыл саясаты сыбайлас жемқорлық сипатындағы ықтимал әрекеттердің алдын алуға, сыбайлас жемқорлықты қабылдамау жағдайын күргүзүү үшінде көзделет.

Осы Саясаттың мақсаты «Шардара аудандық орталық ауруханасы» шаруашылық жүргізу күкінде мемлекеттік коммуналдық кәсіпорын (бұдан әрі - Кәсіпорын) қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа жол бермейтін және өз міндеттерін орындау кезінде ададық пен сатылмайтындық қағидаттарын қамтамасыз ететін құқықтық мәдениетін қалыптастыру.

2. Терминдер мен анықтамалар

Кәсіпорын қызметкерлері – Кәсіпорынның әкімшілік-басқару қызметкерлері мен инженерлік-техникалық қызметкерлерінен Кәсіпорынмен еңбек қатынастарында болатын кез келген жеке тұлға.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-кимыл – Кәсіпорынның лауазымды адамдарының өз әкілеттіктері шегінде қызметі:

- сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, оның ішінде сыбайлас жемқорлық сипаттағы әрекеттерді жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және кейіннен жою (сыбайлас жемқорлықтың алдын алу);

- сыбайлас жемқорлық сипаттағы әрекеттердің алдын алу, анықтау, жолын кесу, ашу және тергеу, олардың зардалтарын жою (сыбайлас жемқорлықпен курсе).

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат – сыбайлас жемқорлыққа қарсы курестің тиімді жүйесін күргүзүү және сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін төмендегүе бағытталған қызмет.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар – сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған Кәсіпорын қызметі үшін белгіленген ұсынымдар жүйесі;

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау – сыбайлас жемқорлық күкін бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептерді анықтау және зерделеу бойынша Кәсіпорынның қызметі;

Мұдделер қақтығысы – лауазымды адамдардың жеке мұдделері мен олардың лауазымдық әкілеттіктері арасындағы қайшылық, бұл ретте осы адамдардың жеке мұдделері өздерінің қызметтік әкілеттіктерін тиісінше орындауда әкеп соғуы мүмкін;

Сыбайлас жемқорлық тәуекелі – сыбайлас жемқорлық күкін бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайлардың туындау мүмкіндігі;

Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу – профилактикалық іс-шаралар жүйесін әзірлеу және енгізу арқылы сыбайлас жемқорлықтың жасалуына ықпал ететін себептер мен жағдайларды зерделеу, анықтау, шектеу және жою жөніндегі Кәсіпорынның қызметі.

3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы курес саласындағы міндеттер

3.1. Саясат келесі міндеттерді шешудің көздейді:

- сыбайлас жемқорлыққа қарсы курес саласында бірынғай саясатты жүзеге асыру;
- Кәсіпорынның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері арасында сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне мұлдем төзбеушілік түсінігін қалыптастыру;
- Кәсіпорынның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерін, сондай-ақ үшінші тұлғаларды сыбайлас жемқорлық әрекеттерге тарту тәуекелін барынша азайту;
- осы Саясатка жасалған 1-косымшага сәйкес сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға және оған қарсы тұруға, сыбайлас жемқорлық әрекеттерінің салдарын барынша азайтуға және жоюға бағытталған сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеу және енгізу;
- Кәсіпорын қызметкерлерін сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы, сондай-ақ сыбайлас жемқорлыққа қарсы курес саласындағы Кәсіпорынның қызметін реттейтін ішкі тәртіп ережелерін қатаң сақтауға тәрбиелеу;
- Кәсіпорынның ішкі нормативтік құжаттарында сыбайлас жемқорлық факторларының болуын болдырмау;

- жұмыстарды орындау мен қызметтерді көрсету кезінде ашықтықты, адаптациялестік пен объективтілікті қамтамасыз ету.

3.2. Ережеде атқаратын лауазымына, атқаратын функцияларына және жұмыс істеу мерзіміне қарамастан Кәсіпорының әкімшілік-басқарушы қызметкерлері және инженерлік-техникалық қызметкерлерінен болатын жұмыскерлерге қолданылатын жалпыға бірдей міндепті нормалар мен ережелерінің болуы.

4. Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және онымен күресу шаралары

Сыбайлас жемқорлық тәуекелі туындауы мүмкін Кәсіпорын қызметінің бағыттары.

- 1) сыйлықтар мен өкілдіктік шығыстары;
- 2) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелеріне үшінші тұлғаларды тарту;
- 3) жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдарға, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға, сондай-ақ оларға тенестірілген адамдарға төлемдер;
- 4) демеушілік және қайырымдылық көмек көрсету;
- 5) Кәсіпорын қызметі шенберінде мәмілелер, тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алу;
- 6) қызметкерлерді басқару;
- 7) ішкі құжаттарға қаржылық-зан сараптама жүргізу

4.1. Сыйлықтар мен өкілдіктік шығыстары.

4.1.1. Кәсіпорын іскерлік сыйлықтар мен өкілдіктік шығындарды, соның ішінде іскерлік қонақжайлыштық үшін алмасуды бизнесті жүргізудің қажетті белгі және жалпы іскерлік тәжірибе ретінде таниды. Кәсіпорын іскерлік сыйлықтар мен қонақжайлыштық шығындарына қатысты ададық пен ашықтық атмосферасын қолдайды.

4.1.2. Кәсіпорының қызметкерлеріне қандай да бір сыйлықтар/іскерлік қонақжайлыштық белгілерін/өкілдіктік шығыстарын ұсынуға, уәде беруге, беруге, беруге, талап етуге, сұрауға, қабылдауға тыйым салынады, егер мұндай әрекеттер/сыйлықтар:

- Кәсіпорының қызметін сактауға, кеңейтуге немесе онтайландаудыраға әсер ететін шешім қабылдауға таңдамалы әсер ету немесе егер бұл әрекеттерсіз қолайлы салдарлардың басталуы шындыққа жанаспайтын болса, қандай да бір артықшылықтар немесе пайда алу үшін тікелей немесе жанама мақсат қою;

- сыйлықтар немесе ойын-сауық шығындары немесе қонақжайлыштық туралы акпарат ашылған жағдайда Кәсіпорын мен оның қызметкерлері үшін беделге немесе басқа тәуекелге ұшырау;

- қолма-қол немесе қолма-қол емес ақша, бағалы қағаздар, бағалы металдар немесе акшаның және/немесе сөнді заттардың басқа түрлері немесе баламалары;

- заттың, құндылық және нақты жағдай тұрғысынан ақылға қонымды негізделмеген болғанда.

4.1.3. Кәсіпорының сатып алушарына кез келген ықтимал қатысушыдан сыйлықтар мен қонақжайлыштық қабылдауға тыйым салынады. Іскерлік сыйлықтың немесе оқиғаның осы Саясаттың талаптарына сәйкестігіне күмән туындаған жағдайда, Кәсіпорының лауазымды тұлғасы немесе қызметкері тікелей басшымен немесе Кәсіпорының қауіпсіздік бөлімінің басшысымен көнесуі керек.

4.2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес мәселелеріне үшінші тұлғаларды тарту.

4.2.1 Кәсіпорын Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заннамасының, осы Саясаттың қагидаттары мен талаптарын бұзатын немесе Кәсіпорының іскерлік беделін жоғалту қаупін тудыратын үшінші тұлғаларды тартудан және серікtestермен бірлескен кәсіпорындарға қатысудан аулак болады. Үшінші тұлғалармен іскерлік ынтымактастықты бастау немесе жалғастыру немесе бірлескен жобаларға қатысу туралы шешім қабылдаганға дейін үшінші тұлғаларды тартуға бастамашы болған Кәсіпорының тиісті құрылымдық бөлімшелері мыналар бойынша шаралар қабылдауға міндепті:

- Кәсіпорынның қызметін реттейтін ішкі нормативтік құжаттарда белгіленген тәртіптердің сактау;

- бірлескен жобалардағы серіктестер туралы олардың қызметіндегі сыйбайлас жемқорлықтың ықтимал көріністері туралы жалпыға қолжетімді ақпаратты келесі рәсімдер арқылы жинау:

а) сыйбайлас жемқорлыққа қарсы өз саясаты мен рәсімдерінің болуы, серіктестің сыйбайлас жемқорлыққа қарсы курес саласында өзара ынтымақтастықты жүзеге асыруға дайындығы туралы ақпарат алу;

б) іскеरлік беделді және мұдделер қақтығысының жоқтығын тексеру;

в) жалған кәсіпкерлік субъектісі туралы мәліметтер алу, сенімділік, салық және басқа да берешектің болуы.

4.2.2. Кәсіпорын үшінші тұлғалармен және бірлескен жобалардағы серіктестермен олардан сыйбайлас жемқорлық көріністері анықталған жағдайда, олармен мәмілені тоқтату құқығын өзіне қалдырады.

4.2.3. Үшінші тараптарды және бірлескен жобалардағы серіктестерді осы Саясаттың қағидаттары мен талаптары туралы хабардар ету.

4.2.4. Кәсіпорын сыйбайлас жемқорлыққа қарсы саясат пен рәсімдердің, сондай-ақ мінез-құлық стандарттарының бірлескен жобаларында үшінші тұлғалар мен серіктестердің қабылдауын құптайды.

4.3. Жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдарға, мемлекеттік функцияларды орындауга үәкілеттік берілген адамдарға, сондай-ақ оларға тәсестірілген тұлғаларға толемдер.

4.3.1. Кәсіпорын жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдарға, мемлекеттік функцияларды орындауга үәкілетті тұлғаларға, сондай-ақ оларға тәсестірілген тұлғаларға, олардың жақын туыстарына Кәсіпорын үшін коммерциялық артықшылықтар алу максатында дербес немесе оның қызметкерлері мен лауазымды тұлғалары арқылы қандай да бір шығыстарды төлемейді, оның ішінде көлікке, тұруға, тамактануға, ойын-сауыққа, PR-науқандарға және т.б. шығындар немесе олардың Кәсіпорынның есебінен басқа да женелдіктер алуы.

4.3.2 Кәсіпорынның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері Қазақстан Республикасының сыйбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына сәйкес мемлекеттік қызметшілермен өзара әрекеттесу кезінде сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары үшін дербес жауапты болады.

4.4. Демеушілік және қайырымдылық көмек көрсету.

4.4.1. Кәсіпорын мемлекет өкілдерінің, ұйымдардың немесе басқа тұлғалардың оның қызметін сактауға, кенейтүге немесе онтайландыруға әсер ететін шешімдерді қабылдауына тікелей немесе жанама әсер ету мақсатында қайырымдылық, демеушілік және каржылық көмек көрсетпейді немесе егер осындай көмек мұндай әсер ету әрекеті ретінде объективті түрде қабылданады.

Кайырымдылық және демеушілік көмек көрсетуге Кәсіпорынның шығындары туралы ақпарат ашық болуы керек.

4.4.2. Кәсіпорын лауазымды тұлғалар мен қызметкерлерге өз атынан қайырымдылық және/немесе демеушілік көмек көрсетуге тыйым салмайды.

4.5. Кәсіпорын қызметі шенберінде мәмілелер жасау, тауарларды, жұмыстар мен қызметтерді мемлекеттік сатып алушы жүзеге асыру;

4.5.1. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алушы жоспарлау және өткізу кезінде Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасын ғана басшылыққа алады.

4.5.2. Сатып алуға жұмсалған қаражатты оңтайлы және тиімді пайдалану, Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алу туралы заңында көзделген жағдайларды қоспағанда, әлеуетті өнім берушілерге сатып алу рәсіміне қатысу үшін төң мүмкіндіктер беру, сатып алу процесінің ашықтығы мен айқындығын камтамасыз ету, сыйбайлас жемқорлыққа жол бермеу, атқарушылық құжаттар бойынша орындалмаған міндеттемелері бар және борышкерлердің бірыңгай

тізіліміне енгізілген әлеуетті өнім беруші және (немесе) өзі тартатын қосалқы мердігер (бірлесіп орындаушы) ретінде қатысуға жол бермеуге.

4.6. Қызметкерлерді басқару.

4.6.1. Кәсіпорын кадрлық шешімдерді қабылдау кезінде объективтілік пен адалдық принциптерін ұстанады. Қызметкерлерді жұмысқа қабылдау, бағалау, жоғарылату және жұмыстан босату кезінде сыйайлар жемқорлық тәуекелдерін жою мақсатында Кәсіпорын:

- кадрларды іріктеу мен іріктеудің ашық рәсімдерін және лауазымға тиісті біліктілік талаптарын белгіленген тәртіппен әзірлейді және бекітеді;

- еңбек қатынастарын бастау немесе жалғастыру туралы шешім қабылдағанға дейін жұмысқа орналасуға кандидаттарды олардың сенімділігіне және мұдделер қақтығысының болмауына тексереді;

- қызметкерлер қызметінің нәтижелілігін бағалайды және оның қызметінің негізгі көрсеткіштері мен кәсіби жетістіктерінің тиімділігіне қарай сыйақы төлейді;

- қызметкердің іскерлік қасиеттері мен біліктілігін ескере отырып, жоғары лауазымға көтеру туралы шешім қабылдайды;

- Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген негіздер бойынша қызметкермен еңбек қатынастарын тоқтату тәртібін жүзеге асырады.

4.6.2. Лауазымды тұлғалар лауазымға тағайындалған немесе Кәсіпорынмен еңбек қатынастарын жалғастырган кезде осы Саясатқа 2-қосымшага сәйкес сыйайлар жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдайды.

4.6.3. Кәсіпорынның лауазымды адамдарының сыйайлар жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдамауы қызметке қабылдаудан бас тартуға немесе қызметтен босатуға әкеп соғады, қылмыстық жазаланатын әрекет пен әкімшілік құқық бұзушылық белгілері болмаган жағдайларда олардың орындалмауы өкілеттіктерді тоқтатуға негіз болады.

4.7. Ішкі құжаттарға қаржылық және заң сараптамасы.

4.7.1. Кәсіпорынның ішкі нормативтік құжаттарына қаржылық-кзң сараптама, оның ішінде сыйайлар жемқорлық көріністерінің себептері мен жағдайларын (сыйайлар жемқорлық факторларын) жасауға ықпал ететін ережелердің бар-жоғын анықтау және оларды жоюға бағытталған ұсынымдар әзірлеу мақсатында келісу үшін ұсынылған ішкі нормативтік құжаттардың жобалары.

5. Мұдделер қақтығысының алдын алу және шешу тәртібі

5.1. Кәсіпорынның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері мыналарға міндетті:

- мұдделер қақтығысына байланысты тәуекелдердің іске асырылуын болдырмау және оларды реттеу шараларын қабылдау.

- өзінің қызметтік міндеттерін орындау кезінде Кәсіпорынның мұдделерін басшылыққа алуға және олардың жеке мұдделері Кәсіпорынның мұдделеріне қайши келетін жағдайларды немесе жағдайларды болдырмауға. Мұдделер қақтығысы туындаған жағдайда (немесе оның туындау мүмкіндігі) бұл акпаратты Кәсіпорынның тікелей басшысына немесе жоғары басшылығына жазбаша түрде жеткізу.

5.2. Мұдделер қақтығысының алдын алу немесе реттеу мұдделер қақтығысының тарапы болып табылатын Кәсіпорын қызметкерінің лауазымдық немесе қызметтік жағдайын, оны белгіленген тәртіппен қызметтік міндеттерін орындаудан шеттегілгенге дейін, және емесе) мұдделер қақтығысын себептері болатын, игіліктерден бас тартқан кезде өзгертуден тұруы мүмкін.

6. Сыйайлар жемқорлық әрекеттерін жасау туралы хабарлама

6.1. Егер Кәсіпорынның лауазымды тұлғасы немесе қызметкері жасаған сыйайлар жемқорлық әрекетінің Кәсіпорында орын алуы туралы қандай да бір дәлелдер болса, бұл туралы тікелей немесе жоғары тұрган басшыға дереу хабарлау қажет.

6.2. Кәсіпорынның қызметкерлері басқа қызметкерді, сондай-ақ үшінші тұлғаны сыйбайлас жемқорлық әрекет жасауға итермелуе фактілері анықталған және/немесе қызметкердің сыйбайлас жемқорлық әрекеттерін жасауға бейімділігіне қатысты белгілі фактілер немесе күдіктер туралы ақпарат болған жағдайда дереу тікелей немесе жоғары тұрган менеджеріне хабарлауға міндепті.

7. Сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар бойынша қызметтік тергеулер

7.1. Кәсіпорындағы сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туралы барлық хабарламалар Кәсіпорынның тиісті құрылымдық бөлімшелерінің қатысуымен аудитке немесе қызметтік тексеруге жатады.

7.2. Егер қызметтік тексеру нәтижесінде сыйбайлас жемқорлық фактісі анықталса, тергеп-тексерудің аяқталуы сыйбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне мүлдем төзбеушілік қағидатына негізделген еңбек қатынастары тоқтатылғанға дейін түзету шараларын қабылдау болып табылады және материалдарды тиісті уәкілетті мемлекеттік органдарға беру.

8. Жауаптылық

8.1. Кәсіпорынның қызметкерлері осы Саясат талаптарының мүлтіксіз орындалуына жауапты.

8.2. Сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін тиісті жауапкершілік шаралары қолданылған Кәсіпорынның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері, Қазақстан Республикасының заңды күшіне енген сот шешімін қоспағанда, Кәсіпорынға келтірілген материалдық залалды өтеуден босатылмайды.

8.3. Саясат талаптарын бұзу Кәсіпорын қызметкерінің мәртебесіне сәйкес келмейтін әрекет ретінде карастырылуы және тәртіптік жаза қолдану үшін негіз болуы мүмкін.

8.4. Саясат талаптарын бұзу Қазақстан Республикасының сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы сыйбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасын бұзғаны үшін көзделген жауапкершілік шараларын қолдануға әкеп соғуы мүмкін.

8.5. Кәсіпорын қызметкерлері осы Саясатқа 3-қосымшада көзделген нысан бойынша осы Саясатты адаптацияға міндептілігін растауға міндепті.

9. Қорытынды ережелер

9.1. Осы Саясаттын күшіне ену күні Кәсіпорынның басшысы Ережені бекіткен күн болып табылады.

9.2. Осы Саясат Қазақстан Республикасының заңнамасына өзгерістер мен толықтырулар енгізілген жағдайда, сондай-ақ Кәсіпорынның ішкі нормативтік күжаттары бойынша өзгертулуда мүмкін. Осы Ережеге өзгерістер мен толықтыруларды Кәсіпорын басшысы бекітеді.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатына
№1 Қосымша

Түркістан облысы деңсаулық сактау басқармасының «Шардара аудандық орталық ауруханасы» шаруашылық жүргізу құқығындағы мемлекеттік коммуналдық кәсіпорынның сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 18 қарашадағы № 410-V «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Занының 10-бабының 2-тармағына, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің қоғамдық қатынастардың жекелеген салаларында бекітілген Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттардың әзірлеу бойынша әдістемелік ұсынымдарға сәйкес әзірленді.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт «Шардара аудандық орталық ауруханасы» шаруашылық жүргізу құқығындағы мемлекеттік коммуналдық кәсіпорын (бұдан әрі – Кәсіпорын) қызметкерлерінің белгіленген ережелерді мүлтікіз сактауга және сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған әкімшілік-басқару персоналы мен инженерлік-техникалық персоналданан іс-әрекеттері мен шешімдерін айқындайды.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың мақсаты:

- сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға және сыбайлас жемқорлық көріністерінің алдын алуға, құқықтық сауаттылықты арттыруға және сыбайлас жемқорлық көріністеріне мүлдем төзбеуге бағытталған ұсынымдар жүйесін құру.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың мақсаттары:

- қызметкерлердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұрақты мінез-құлқын қалыптастыру;

- сыбайлас жемқорлық көріністерін уақытыны анықтау және олардың жағымсыз салдарларының алдын алу;

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты қолдану және енгізу:

- Кәсіпорын қызметтінде жеке және занды тұлғалардың құқықтары мен занды мүдделерін жүзеге асыру және функцияларын жүзеге асыру кезінде пайдаланылады;

- Кәсіпорының барлық қызметкерлері орындауга міндетті;

Кәсіпорын қызметкерлері Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты тиісінше орындағаны үшін жеке жауапкершілікте болады.

Кәсіпорын қызметкерлері мен лауазымды тұлғаларының мінез-құлқын ережелері

Қызметкерлер мен лауазымды тұлғалар өз қызметтінде міндетті:

- сыбайлас жемқорлыққа қарсы күреске белсене қатысуға, сыбайлас жемқорлық әрекеттерін ашуға және Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы заннамасының сақталуына дербес жауапкершілікті болуға;

- адап, әділ, қарапайым болуға, жеке тұлғалармен, занды тұлғалардың өкілдерімен және әріптестермен қарым-қатынаста жалпы қабылданған моральдық-этикалық нормаларды сактауга, сыйайылық пен дұрыстық танытуға;

- жеке және занды тұлғалардың құқықтары мен занды мүдделерін қозғайтын шешімдер қабылдаудың ашықтығын қамтамасыз ету;

- өз іс-әрекеттімен және мінез-құлқымен қоғам тарапынан сын туғызыбау, сын үшін кудалауға жол бермеу, сындарлы сынды кемшиліктерді жою және қызметтің жақсарту үшін пайдалану;

- әріптестерінен жогары құқықтық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті сақтауды қолдау және талап ету;

- кіріс алуға байланысты кәсіпкерлік және өзге де қызметті жүзеге асыруда кез келген адамға көмектесу үшін заңға қайшы келетін және Кәсіпорының мүдделеріне қарсы бағытталған әрекеттерді жасамауға;

- жеке және занды тұлғалардың өз құқықтары мен занды мүдделерін жүзеге асыруына кедергі келтіретін әрекеттерге (әрекетсіздікке) жол бермеуге;
- басқа адамдарды сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға итермеуге;
- өз функцияларын және қызметтік міндеттерін орындағаны үшін сыйақыларды, оның ішінде занды және жеке тұлғалардан ақшалай қаражаттарды, қызметтерді, сыйлықтарды, тауарларды қабылдамауга;
- мұліктік және мұліктік емес игіліктер мен артықшылықтар алу немесе алу мақсатында таратуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты пайдаланбауга;
- «Ақпаратқа қол жеткізу туралы» Занда көзделген жеке және занды тұлғалардың мәліметтерін беруден бас тартпауга;
- шындыққа сәйкес келмейтін ақпаратты таратпау;
- қызмет бабын асыра пайдалануға, негіzsіз бюрократия көріністеріне, сондай-ақ дөрекілік пен біржактылық көріністеріне жол бермеуге;
- Кәсіпорынның құзыретіне жататын мәселелермен жүгінген адамдардың ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеуге;
- жеке мәселелерін шешу кезінде және т.б. ұйымдардын, Кәсіпорын қызметкерлерінің және басқа да тұлғалардың қызметіне ықпал ету үшін өзінің қызметтік жағдайын пайдаланбауга;
- зандылық принципін басшылыққа алуға, Қазақстан Республикасы Конституциясының, Қазақстан Республикасының зандары мен өзге де нормативтік құқықтық актілерінің талаптарын сактауга.

1. Өз құзыреті шегінде басқарушылық және өзге де шешімдерді дайындау және қабылдау кезінде:

- өздерінің лауазымдық өкілеттіктеріне сәйкес функцияларды жүзеге асыруға;
- сыйбайлас жемқорлыққа қарсы күресте, сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды ашуда белсенділік таныту;
- белгілі болған сыйбайлас жемқорлық фактілері туралы, сондай-ақ материалдарды жедел қарашау немесе қағазbastылық үшін қандай да бір пайда алуға бейімділік туралы дереу басшылыққа хабарлауга;
- әріптестерге, басшыларға және басқа да лауазымды тұлғаларға сыйлық бермеуге және мұліктік пайда, жеңілдіктер немесе артықшылықтар алу үшін қызметтік емес қызмет көрсетпеу;
- тікелей немесе тікелей басшыға мүдделер қақтығысының, қызметтік міндеттерін орындаудағы жеке мүдделердің, сыйбайлас жемқорлық мінезд-құлыққа бейімділігінің және сыйлық алушың туындауы туралы хабарлауга;
- жеке және занды тұлғаларға артықшылық бермеуге, қызметтік міндеттерін орындауда олардың ықпалына тәуелсіз болуға;
- орындауға алынған тапсырманың зандылығына күмәнданатындығы туралы тікелей басшыға дереу жаzbаша хабарлауга;
- жасалған немесе жасалып жатқан сыйбайлас жемқорлық әрекет туралы басшылыққа дереу хабарлауга;
- қарамағындағы қызметкерлердің міндеттері мен өкілеттіктерінің көлемін накты және накты анықтау;
- мүдделер қақтығысының алдын алуға, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес оларды жоюға шаралар қабылдауга;
- егер тікелей басшының өзі мүдделер қақтығысына қатысты болса, жогары тұрган басшылыққа жүгінуге;
- қарамағындағы қызметкерлер арасында жұмыс көлемінің біркелкі бөлінбеуіне жол бермеу;
- өз қызметінің нәтижелерін бағалауда, сондай-ақ көтермелеге мен жазалау шараларын колдануда әділдік пен объективтіліккі көрсетуге;

- қызметтөн тыс сипаттағы мәселелерді шешуде бағыныштылардың қызметіне ықпал ету үшін қызмет бабын пайдаланбауға;

- өз қызметінің інтижелерін бағалауда, сондай-ақ көтермелеген мен жазалау шараларын қолдануда әділдік пен объективтілікті көрсетуге;

2. Кәсіпорынның ішкі нормативтік құжаттарының жобаларын дайындау кезінде:

- ішкі нормативтік құжаттарды әзірлеу кезеңінде азаматтардың заммен бекітілген құқықтары мен бостандықтарын қатаң ескеру;

- әзірленген ішкі нормативтік құжаттардың жобалары нормативтік құқықтық актілерге қайшы келмеуі керек;

- ішкі нормативтік құжаттардың жобаларын дайындау кезінде Кәсіпорынның және басқа занды тұлғалардың занды мүдделерінің бұзылуына жол бермеу;

- ішкі нормативтік құжаттардың жобалары Кәсіпорынның құзыретінен шықпауы керек;

- басқа құрылымдық бөлімшелердің мүдделерін қозгайтын ішкі нормативтік құжаттардың әзірленген жобалары тиісті құрылымдық бөлімшелермен талқылау және келісу рәсімінен өтуі тиіс;

- ішкі нормативтік құжаттарда сыйбайлас жемқорлық факторлары немесе олардың белгілері бар нормаларды қолданбауға;

- ішкі нормативтік құжаттарды әзірлеу кезінде жекелеген жеке және (немесе) занды тұлғалардың мүдделері үшін нормаларды қабылдауға жол бермеу.

3. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуға байланысты сатып алуларды жүзеге асыру кезінде лауазымды тұлғаларға ұсынылады:

- сатып алуға жұмсалған қаражатты оңтайлы және тиімді жұмсауға;

- «Мемлекеттік сатып алу туралы» Қазақстан Республикасының Заңында көзделген жағдайларды қоспағанда, әлеуетті өнім берушілерге сатып алу рәсіміне катысу үшін тәң мүмкіндіктер беруге;

- сатып алу процесінің ашықтығы мен айқындығын қамтамасыз ету;

- сыйбайлас жемқорлық көріністерінің алдын алу;

- атқарушылық құжаттар бойынша орындалмаған міндеттемелері бар және борышкерлердің бірыңғай тізіліміне енгізілген әлеуетті өнім беруші және (немесе) өзі тартқан қосалқы мердігер (бірлесіп орындаушы) ретінде қатысуға жол бермеуге.

4. Кәсіпорынның қызметі саласында туындастырылған өзге де қатынастар кезінде:

- өтініштерді қабылдаудан негіzsiz bas тартуға, оларды қараудағы қағазbastылыққа және жалған мәліметтер беру фактілеріне жол бермеуге;

- жеке муліктік және муліктік емес игіліктер алу үшін өзінің лауазымдық өкілеттіктерін және соған байланысты мүмкіндіктерін пайдаланбау;

- дөрекілік, адамдық кадір-қасиетті қорлау, әдепсіздік, дұрыс емес мінез-құлық фактілеріне жол бермеу;

- туыстық, қауымдық және жеке адалдық белгілері бойынша кадрларды іріктеу және орналастыру жағдайларына жол бермеу, меритократия қагидаттарының сақталуын қамтамасыз ету;

- орындауы анық мүмкін емес немесе өзінің қызметтік міндеттерінің шегінен шығатын, сондай-ақ занга қайшы келетін бұйрықтарды бермеуге;

- Кәсіпорын қызметкерлерімен немесе асырауындағы адамдармен ақшалай немесе өзге де муліктік сипаттағы кездейсоқ ойындарға қатыспауга;

- Искерлік этика кодексін сактауга;

- Кәсіпорын басшылығының және (немесе) құқық қоргау органдарының назарына өздеріне белгілі болған сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туралы істерді дереке жеткізуғе;

- Қазақстан Республикасының занында тәртіптік, әкімшілік немесе қылмыстық жауапкершілік көзделген теріс қылық пен басқа да құқық бұзушылықтардың алдын алуға және т.б.;

- Кәсіпорын қызметкерлерін қызметтік емес немесе жеке тапсырмаларды орындауга тартуға жол бермеу;

- азаматтар мен занды тұлғалардың құқықтарын, бостандықтары мен занды мүдделерін сактауды және қоргауды қамтамасыз етуге, Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген

тәртіппен және мерзімде олардың өтініштерін қарауға және олар бойынша қажетті шаралар қабылдауға;

- басшылардың тапсырмаларын, Кәсіпорынның лауазымды адамдарының өздерінің лауазымдық өкілеттіктері шегінде шығарылған бұйрықтары мен нұсқауларын орындауга;

- Кәсіпорын қызметкерлерінің жеке өміріне, ар-намысы мен қадір-қасиетіне әсер ететін ақпаратты жария етпеуге.

- Казакстан Республикасының зандарында белгіленген шектеулерді сактауга.

Кәсіпорын қызметкерлерінің Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты сақтауын бақылау Кәсіпорынның тиісті құрылымдық бөлімшелерінің басшыларына жүктеледі.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-кимыл саясатына
№2 Қосымша

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдау туралы келісім беру

Мен, Сейтханов Мухитдин Абдуллаев, (тегі, аты, экесінің аты)
Шардара аудандық орталық ауруханасының басынан (лауазымды көрсету)

Казакстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-кимыл заңнамасының талаптарын, «Шардара аудандық орталық ауруханасы» шаруашылық жүргізу құқығындағы мемлекеттік коммуналдық кәсіпорынның Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-кимыл саясатының талаптарын орындау, өкілеттіктерімді жеке басына пайдалануға әкеп соктыратын әрекеттерге жол бермеу мақсатында, топтық және басқа да ресми емес мүдделер үшін сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдаймын:

- 1) ез функцияларын орындаумен үйлеспейтін қызметті жүзеге асыру;
- 2) лауазымды адамдардың жақын туыстарымен (ата-анасымен (ата-анасы), балаларымен, асырап алушыларымен (асырап алушылар), асырап алынған (асырап алынған), толық және толық емес аға-інілерімен және апа-сіңлілерімен, атасымен, әжесімен) бір бөлімшеде орналасқан лауазымдарда болуына жол бермеу; немерелері), жұбайлары мен жекжаттары (жұбайының (жұбайының) аға-інілері, апа-сіңлілері, ата-аналары мен балалары) немесе - бөлімшелері эр түрлі болған жағдайда - лауазымы олардың жақын туыстары атқаратын лауазымдарына функционалдық (іскерлік процестер бойынша) байланысты болса;
- 3) мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтар алу немесе алу мақсатында ресми таратуға жатпайтын акпаратты пайдалану;
- 4) Қазакстан Республикасының заңнамасына сәйкес қызметтік өкілеттіктерді орындауға байланысты сыйлықтарды қабылдау.

Толтырылған және қол қойылған растау парагы Кәсіпорында қызметтік міндеттерін атқарған күннен бастап Кәсіпорынның лауазымды тұлғасының жеке ісінде сақталады.

Сейтханов М.А.

Абай

КОЛЫ, ТАӘ лауазымы

